

HUOM! Tämä teksti on ns. final draft eli viimeinen käsikirjoitusversio, joka on käynyt läpi vertaisarvioinnin ja hyväksytyt. Viittaukset ainoastaan julkaistuun versioon teoksessa *Toisen soinnun etsijät. Turkulaisen populaarimusiikin villit vuodet 1970–2017*. Toim. Pertti Grönholm ja Kimi Kärki. Turun Historiallinen Arkisto 70, Turun Historiallinen Yhdistys 2017. ISBN 978-9527-0450-77. Sivut 39–40.

MIISA – SUOMALAISEN MUSIIKKIVIENNIN TUHKIMOTARINA

Pertti Grönholm

Turkulaisen Miisa-Leena Päällysahon (1970–2016) tanssipop-laulajan urasta tuli 1990-luvun tunnetuin musiikkiviennin tuhkimotarina Suomessa, niin hyvässä kuin pahassakin. Suomalaisen popmusiikin kansainvälinen läpimurto oli 1990-luvun alussa vielä tekemättä, mutta se väikkyi yhä useamman bändin, artistin, säveltäjän ja tuottajan haaveissa. Euroopan ja Yhdysvaltojen tanssipop-listojen kärkeä tavoitellutta Miisaa pidettiin 1990-luvun puolivälissä suomalaisen musiikkiviennin lupaavimpana tuotteena ja hänen uraansa seurattiin mielenkiinnolla varsinkin Turussa.

Päällysaho nousi julkisuuteen 1990-luvun alussa, kun Ruotsissa 1980-luvulla artistin, säveltäjän ja tuottajan uraa tehnyt Cris Owen muutti Tukholmasta Turkuun ja ryhtyi luotsaamaan Päällysahon ja myöhemmin myös Janina Frostellin (nyk. Janina Fry) artistiuraa. Owenin ja Päällysahon yhteistyö alkoi vuonna 1991, jolloin Owen sovitti ja tuotti ajan hermolla olleen eurodance-version Bernard Edwardsin ja Nile Rodgersin tekemästä Diana Ross-hitistä 'Upside Down'. Owenin version tuotanto, soundit ja musiikkivideo olivat aikanaan täysin kansainvälistä tasoa. Miisa herätti huomiota kotimaan mediassa ja laulajan uraa jatkettiin Owenin omalla sävellyksellä 'Hold On' (1993) joka menestyi hyvin Suomen singlelistalla. Seuraavaksi Owen sävelsi ja tuotti Miisalle singlet 'Set Me Free' (1993) ja 'All or Nothing' (1994). Jälkimmäinen nousi Suomen singlelistalla sijalle neljä. Sony Finland julkaisi Dance Pool -merkillään Miisan debyyttialbumin *Attitude* vuonna 1995.

Samoihin aikoihin alkoi Owenin yhteistyö Yhdysvaltain Atlantassa toimineen Ichiban Records-yhtiön suomalaisyntyisen toimitusjohtajan ja omistajan Nina Eastonin kanssa. Easton ja Ichiban ryhtyivät rakentamaan Miisalle uraa Pohjois-Amerikassa ja mainostamaan artistiaan näyttävästi. Ichiban julkaisi 'All or Nothing' ja 'Set Me Free' -singlet uudelleen Yhdysvalloissa vuosina 1995–1996. Ensinmainittu nousi *Billboard*-lehden Hot Dance Music & Club Play -listan sijalle 33 ja jälkimmäinen peräti sijalle 9. Vuonna 1995 Ichiban julkaisi myös artistin nimeä kantavan albumin Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Miisa keikkaili 1990-luvun puolivälissä Suomessa ja Yhdysvalloissa esiintyen festivaaleilla ja klubeilla, mutta lopullinen läpimurto jäi uupumaan, markkinoinnista ja useista singlejulkaisuista huolimatta. Owenin Miisalle tekemät kappaleet ja tuotanto olivat pääasiassa

konepohjaista eurodancea , jolla ei musiikkityylinä ollut tuolloin suuria menestymisen mahdollisuuksia Yhdysvalloissa.

Päällysaho vetäytyi julkisuudesta 2000-luvun alussa ja ryhtyi meikkitaiteilijaksi. Cris Owen kertoi vuonna 2002 julkaistussa omaelämäkerrallisessa kirjassaan, että Miisa oli esiintynyt aina playback-taustojen kera ja että hän ei ollut laulanut nimeään kantavilla levytyksillä lainkaan. Owenin mukaan levyillä ja playback-taustoilla lauloi ruotsalainen Karin Strömfelt. Vuonna 2016 – Päällysahton kuoleman jälkeen – Strömfelt kertoi, että asiasta oli sovittu jo Miisan uran alkuvaiheissa Owenin ja Päällysahton kesken. Strömfeltin mukaan kolmikko ei ollut varautunut Miisan saavan niin suurta suosiota, mutta menestyksestä huolimatta he päättivät jatkaa yleisön ja median harhaanjohtamista. Strömfeltin mielestä huijauksesta kärsi eniten Päällysaho, jonka nimellä ja kasvoilla Miisa-tuote luotiin.

Lähdeluettelo

Artikkelit ja muu alkuperäisaineisto

Collin, Jussi: Penni venyi miljooniksi. Ichiban kasvoi suomalaisella säästöbudjetilla. *Rytmimusiikki* 6/1995. 15–16.

Grönholm, Pertti: Ichiban uskoo Cris Owenin sävelkieleen. *Rytmimusiikki* 6/1995. 12–14.

Lindfors, Jukka: Miisa pyrki pinnalle Amerikassa. *YLE Elävä Arkisto* 21.12. 2009. Päivitetty 18.07. 2016. [<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/12/21/miisa-pyrki-pinnalle-amerikassa>]. Haettu 20.10. 2017.

Miisa Päällysaho menehtyi 46-vuotiaana. *Iltta-Sanomat* 16.7. 2016. [<https://www.is.fi/viihde/art-2000001221525.html>]. Haettu 20.10. 2017.

Owen, Cris: *Valheellinen elämäni*. Lady Madeleine Oy, 2002.

Tähtivaara, Sarianne: Miisan biisit laulanut Karin Strömfelt: Hän inhosi huijaamista. *Iltalehti* 19.7. 2016 [http://www.iltalehti.fi/viihde/2016071821926247_vi.shtml]. Haettu 20.10. 2017.

Verkkotietokannat

Discogs. Äänitetietokanta. Hakusana: Miisa. [<https://www.discogs.com/>]. Haettu 20.10. 2017.

Billboard-lehden tietokanta musiikkiäänitteiden listasijoituksista. Hakusana: Miisa. [<http://www.billboard.com/music/miisa>]. Haettu 20.10. 2017.